TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish Daily in the West. Published Daily, except Sunday, at Astoria, Oregon, by the Western Workmen's Publishing Society.

Office Seventh and Commercial St., Opposite Post Office.

Post Office Address:
TOVERI, Box 99, Astoria, Ore.

EDITORIAL STAFF
Elis Sulkanen, Managing Editor, Sulo Syvänen, Alex Sevo, A. N. Koskela. K. E. Heikkinen

Phone: Office 365, Editorial Dep't 832

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Siirtolaisuus Suomesta

Suomen valkoinen komento ja raaka mielivalta johtaa yhteiskunnalliseen elämän umpikujaan sitäkin tietä, että työläiset pyrkivät entistä suuremmalla kiihkolla maasta pois. Tänä vuonna siirtolaisuus nähtävästi kohoaa huomattavasti verrattuna sotaajan vuosiin. Viime vuonna oli siirtolaisten lukumäärä 5,594 jota vastoin v. 1919 oli se vain 1,085. Maasta muutto oli korkeimmillaan 1913, jolloin pois matkustaneiden lukumäärä oli 20,057. Jos passiasetukset ja matkustus yleensä olisi nyt yhtä helppoa kuin silloin, niin mahdollisesti nytkin virtaisi väestöä maasta samalla laajuudella. Useimmat, jotka Amerikasta ovat Suomeen palanneet, haluavat sieltä pois. Valkoinen Suomi tekee kolkon ja kiusallisen vaikutuksen.

Helmikuun 14 p:nä tänä vuonna päiväämänsä kirjelmän yhteydessä lähetti Suomen Ammattijärjestön Toimikunta Valtioneuvoston asettaman Siirtolaisuuskomitean lähettämän kiertokirjeen kaikille ammattiliitoille samalla kehottaen liittojen toimikuntia antamaan lausuntonsa kiertokirjeessä tehtyjen kyselyjen johdosta. Määrätyn ajan kuluessa ovat asiasta antaneet lausuntonsa seuraavt ammattiliitot:

Sahateollisuustyöv. r.y., Kauppa- ja Liiketyöntekijäin r.y., Ajurien ja Rautatieläisten Ammattiliitto r.y., Vaatetustyöntekijäin, Kivityöntekijäin, Lasiteollisuustyöväen, Metalliteollisuustyöntekijäin, Leipomotyöväen, Tehdas- ja Sekatyöväen r.y., Tie- ja Vesirakennustyöläisten, Merimies- ja lämmittäjäin Unioni, Kutomateollisuustyöväen, Talous- ja Ravintolatyöntekijäin, Muurarien-, Rapparien-, Uunintekijäin ja Maalarityöntekijäin r.y.

Ammattijärjestön toimikunta kokoaa eri liittojen mielipiteistä yleisen lausunnon, joka julaistaan sanomalehdissä.

Lausunnossa huomautetaan ensinnäkin siitä, että halu siirtolaisuuteen ei ole vähenemässä työväestön keskuudessa, vaan päinvastoin. Maasta pois haluavat eivät yksinomaan pyri Amerikaan, vaan myöskin moniin muihin maihin, riippuen luonnollisesti siitä, missä maassa he olettavat saavuttavansa edullisemman taloudellisen ja oikeudellisen aseman. Yleensä on siirtymishalu tällä kertaa suurempi kuin milloinkaan ennen, sillä laajalti koko maassa odotetaan oikeutta matkustaa joko Amerikaan tahi johonkin muuhun sellaiseen maahan, jossa on edullisempi ansiomahdollisuus kuin Suomessa.

Sen jälkeen tehdään laajasti selkoa Suomen kurjista taloudellisista oloista, palkkojen mitättömyydestä elinkustasnuksiin verraten ja osotetaan, että kaikissa näissä suhteissa työläisen asema Suomessa on huonompi kuin useissa muissa maissa. Vertaillaan myöskin työläisten oloja Amerikassa ja Suomessa ja tullaan tulokseen, että työläisten asema Suomessa on huonompi kuin tässä maassa. Näitä seikkoja koskevien selostuksien jälkeen, kosketellaan sitä, miten työväestöstä voitaisiin poistaa matkustushalu ja siinä tulee Ammattijärejstön toimikunta seuraaviin tuloksiin:

Lukuunottamatta sitä, että kaikille työläisille on varattava riittävästi työtä ja siitä maksettava puutteettomaan toimeentuloon tarvittava palkka, että asuntoolot on järjestettävä työläisiä tyydyttävälle kannalle, jotta useiden perheiden sulloutuminen yhteen huoneeseen voidaan välttää, ja että työnantajain on kohdeltava työläisiään ihmisinä, on kaikissa järjestöissä pidetty kaikkein tärkeimpänä sitä yhteiskunnallista ja poliittista vapautta, joka työväestöltä on riistetty tai jota ei sillä vielä milloinkaan ole ollut. Tämän vuoksi on siis meillä, jos siirtolaisuus tahdotaan estää ilman pakkokeinoja, saatava oikeudellisessa ja taloudellisessa elämässä aikaan suuria muutoksia. Ensiksikin on olosuhtisolot muutettava sellaisiksi, että työläinenkin tuntee tekevänsä työtä omaksi edukseen, oman tulevaisuutensa turvaamiseksi. Toiseksi on välttämätöntä, että poliittinen vaino lopetetaan ja työläisten annetaan vapaasti puhua yhteiskunnallisesta ohjelmastaan ja työskennellä sen toteuttamiseksi. Onhan luonnollista, ettei työläinen kotiudu mihinkään sellaiseen maahan, missä häntä on valtiollinen poliisi vaanimassa ja missä vankilatyrmä on aina uhkaamassa.

Ylläolevaan nojautuen lausuu Suomen Ammattijärjestön Toimikunta omana käsityksenään:

että työläisten maasta matkustamisen esteet on poistettava ja keksittävä passikieltoa parempia keinoja työläisten kotimaassaan viihdyttämiseksi.

Sellaisina keinoina Toimikunta esittää:

että kaikille työläisille on varattava riittävästi työtä ja siitä maksettava kunnollinen palkka;

että työnantajain on kohdeltava työläisiään ihmisinä, eikä koneosina, kuten nykyään on suuressa määrin ollut huomattavissa;

että millään työalalla ei saa teettää pitempiä kuin 8-tuntisia työpäiviä;

että työhuoneet on pidettävä siisteinä ja ilmavina, ruokailuhuoneet kunnollisina ja työvälineet tehtävää työtä vastaavina ja

että poliittinen vaino on lopetettava, valtiolliset vangit vapautettava, porvarillinen asekaarti poistettava ja työläisten annettava asevaltaa ja vankilarangaistusta pelkäämättä työskennellä oman yhteiskunnallisen ohjelmansa toteuttamiseksi, jonka tarkotuksena on yhteiskuntajärjestyksen muuttamisen kautta vallata työväenluokalle se taloudellinen ja yhteiskunnallinen asema, joka sille tuotannollista työtä tekevänä kuuluu.

Vasta sen jälkeen, kun nämä esitetyt seikat on otettu huomioon voidaan meidän maassamme puhua siirtolaisuushalun vähentymisestä ja työtehon kohottamisesta.

KORPI-JUSSIN VÄITTELYT

Lännen suomalais-asutuksilla kiertelee John Korpi niminen mies. Toisinaan hän esiintyy ja ilmottaa itsensä I. W. W. liiton edustajaksi, joskus hän ei sano olevansa kenenkään palveluksessa, mutta kuljeskelee vain paikasta toiseen nuuskien ja urkkien osastojen ja työläisten toimia yleensä.

Useimmiten Korpi tekeytyy vallankumouksellisekseen, industrialistista unionismia kannattavaksi ja tungeksii osastoihin anellen puhe- ja väittelytilaisuuksia. Tällöin hän pitää erikoisena monopoolinaan teollisen unionismin edistämisen ja usein lähtee siltä sairaloisen itserakkaalta kannalta, että kaikki muut ovat muka välinpitämättömiä työväen taloudelliseen järjestymiseen nähden.

Joskus hän myöskin pitää tapanaan puhua solidaarisuudesta työläisten keskuudessa ja esittelee järjestön osastojen ja "Industrialistin" kannatusrenkaiden yhdistymistä. Sillä tavalla hän esiintyi viimeksi Astoriassa käydessään. Mutta sen jälkeen kun hän oli saanut tilaisuuden esittää perustelunsa keltaisen tuplajuulaisuuden puolesta ja kun ne tulivat kumotuiksi, hermostui tämä herra ja tuli Toverin toimitukseen selittämään, että hän ei pelkää mitään niin kovasti kuin suomalaisen järjestön kehittymistä semmoiseksi, että se todella kannattaa teollisuus-unionismia — kuten se nyt tekee — ja sitä, että tämän pohjalla työläisten ryhmät yhdistyisivät. Oikean pyhän vihan innostamana hän selitti kuinka hänen tarkotuksenaan on repiä jokainen suomalainen sosialistiosasto kappaleiksi ja narrata työläiset yleensä sosialistisen ja valtiollista toimintaa kannattavien vaikutuspiiristä pois. Venäjän vallankumouksen aatteille ja Kolmannen Internationalen opeille on hän erikoisesti suuttunut. Tuon vihansa hän esittää tavalla, joka hänen muiden esiintymisiensä kanssa viittaa mitä katalimpiin tarkotuksiin ja suhteisiin.

Eräissä I. W. W. liiton piireissä keskivaltioissa on esitetty Korpea vastaan yhtä ja toista niinä aikoina kun hän oli vaikuttavassa toimessa I. W. W. liitossa ja kun hän katsoi parhaaksi tulla — ehkäpä juuri tästä syystä — länttä "valistamaan". Hänen toimintansa Butten lakoissa on kaikkea muuta mutta ei asiaa ymmärtävän suhtautumista lakkotaisteluihin. Ja hedelmät hänen toiminnastaan juuri Buttessa osottavat kuinka kaikenlainen surkeus tuottaa vain surkeita tuloksia.

Tuntien tämän miehen kymmenisen vuotta ja tietäen hänen periaatteellisen tylsyytensä, joka hakee apua ulkoa lukevan, jotain rullaa pyörittävän tusinaagitaattorin ominaisuuksista ja tavoista, ja tuntien hänen sairaloisen fanaattisuutensa, joka mitä helpoimmin johtaa vilppiin, petokseen ja kaikkeen moraalittomuuteen olemme sitä mieltä, että osastot tekevät palveluksen kun ovat kuuntelematta miehen esityksiä silloinkin kun hän tekeytyy makeaksi. Korpi-Jussin sietää täydellisesti ja selvästi muuttaa käytöksensä ennen kuin tietoinen vallankumouksellinen sosialistinen työväestö voi hänelle mitään kannatusta tai tilaisuutta antaa.

Miehellä näkyy olevan tapana muutella paikkakuntaa tiheään. Katalan ja valheille perustuvan parjauksensa mailman vallankumouksellista sosialistista liikettä vastaan hän usein näkyy koettavan kätkeä kaikenlaisiin fraaseihin ja verukkeisiin, kuten esim. että se ja se asia ja menetelmä on hyvä siellä ja niissä maissa, mutta ei sovi köyhälistölle yleensä. Vilpillisellä teeskentelyllä hän koettaa peittää joukkojen silmät näkemästä rumaa vastavallankumouksellista vehkeilyään esim. Venäjän kysymyksessä. Tapanaan näkyy pitävän vielä tunnettujen vallankumouksellisten artikkelien ja lausuntojen vääristelemistä ja niiden kontolle valehtelemista. Heittäen sivuun kaiken käytännöllisestä työväenliikkeestä ja elävästä elämästä oppia ottamisen, hän kehittää ominaisuuksiaan liehakoidakseen alkeellisella luokkatiedon asteella olevien työläisten luokkavaistoja, jollainen tietysti ei missään menesty kauvan. Hän laskee menestyvänsä siis joukkojen tietämättömyyden avulla ja saattaa mennä kyynillisyydessään niinkin pitkälle, että avoimesti kerskailee tästä. Hänen itse täytyy tuntea käytöksensä rikokseksi, mutta siitä johtuvan arvostelun tunteen hän sammuttaa entistä häikäilemättömämmällä esiintymisellä ja valehtelemisella. Tämä luonteen alhaisuus on muodostunut viime vuosien aikana, keskinäisten erimielisyyksien kestäessä, hänen pääasialliseksi kiihotuskeinokseen ja siitä syystä hänen väittelyillään ja touhuillaan ei ole mitään arvoa.

Aberdeen, Wash.

"Savu-uhri", nelinäytöksinen näytelmä menee punaisen haalin näyttämölle Hoquiamin toverien esittämänä sunnuntai-iltana t. k. 24 p. Esitys alkaa kello 8 illalla.

En tunne mainitun näytelmän sisältöä. En myöskään tiedä mikä tulee olemaan sisäänpääsymaksu. Mutta katsokaahan tarkemmin paikallisista ilmoituksista.

Unohdin viime kirjeesssäni Jaakko Eskolan juttua selostaessani mainta, että Eskola Klubin kokoukselle myönsi kysyttäessä, että hän kuului sisällissodan jälkeen Suomen suojeluskuntaan. Hän sanoi ei ymmärtäneensä, että siihen yhtyminen ja siinä oleminen olisi ollut väärin työväkeä kohtaan.

Halusin itsekin korjata tekemäni erehdyksen tässä asiassa, mutta nyt tein sen sitäkin suuremmalla halulla, koska toiset toverit siitä minua muistuttivat. — No. 3.

Portland, Ore.

Ensi sunnuntaina, t. k. 24 p., on osaston ja F. W. Clubin yhteinen iltama Suomen punaorpojen hyväksi. Suomen työläiset, rehelliset vallankumoustaistelijat, ovat saaneet paljon kärsiä ja uhrata. Nämä kärsimykset ja uhraukset ovat sanoin kuvaamattoman suuret. Samaa kurjuutta saavat heidän jälkeen jättämänsä lapsetkin kärsiä. Mitäpä porvaristo välittäisi näistä punasten perillisistä — ei kerrassaan mitään!

Porvaristo tietää, että nouseva punainen polvi tulee jatkamaan samaa taistelua jonka heidän vanhempansa alkoivat. Ja todella saamme olla varmoja siitä, että nuo punaorvot tulevat näyttämään Suomen pyöveleille, etteivät he murhilla ja vankilakidutuksilla ole kyenneet hävittämään työväen jaloa aatetta, vaan että moiset porvarien pyövelien teot johtavat tekijänsä pikaiseen ja katkeraan häviöön ja työläisten voittoon. Sallimmeko näiden punaisten pienokaisten kuolla kurjuuteen, kun voimme sen ehkäistä? Ei, sanokaamme — tuhat kertaa ei! Jokainen uhraamaan roponsa punaorpojen hyväksi!

Arvokasta ohjelmaa tulee olemaan runsaasti ,kuten puhe K. Tuomiselta ja D. Kuokalta, näytöskappale "Kovan onnen mies" yhdessä näytöksessä, sekä paljon muuta hyvää ohjelmaa. Sisäänpääsymaksu ainoastaan 35 senttiä.

Suuret Vappujuhlat. Osaston haalilla tullaan viettämään Vappujuhlat Vapunpäivän iltana. Työläiset, tulkaa runsaslukuisina viettämään omaa juhlaanne, Vappua. Ohjelma tulee olemaan tilaisuuden mukaista ja on sitä varattu runsaasti.

Ja sitten ensi kuun 7 ja 8 päivinä tulee vaimoimmeisten toimesta olemaan osaston talolla jotain suurta. Lähemmin näistä tuonnempana.

Herman Korpi puhui osaston talolla t. k. 12 p. Noin kaksi tuntia kestäneessä puheessaan arvosteli puhuja menneitten vuosien toimintaa kokolailla sattuvasti. Kuitenkin tarjosi puhe mielestäni arvostelun aihetta, vaan jätän sen tässä tekemättä, sillä puheen loputtua keskustelussa selvisivät asiat kokolailla hyvin. Kuulijakunta oli kohtalaisen runsas.

Uusi ilmottaja. Toverissa on alkanut ilmottamaan I. W. Laakso vaatetusliikettään, joten työläiset voivat ottaa tämän huomioonsa.

Tytöt ja ukot. Niin, tytöt ja ukot ovat alkaneet seurustelemaan keskenään. Ensi maanantai-iltana kello 7.30 on taas tällainen seurusteluilta, johon kehoitan kaikkia osastomme tyttöjä ja ukkoja saapumaan jotka vain vähänkin kynnelle kykenevät.

Viimeiseen osaston kokousreferaattiin oli tullut virhe. Työmieheen osaston osoiteilmoitusta päätettiin El kustantaa. Tuo pieni "ei" sana oli jäänyt pois, joten koko lauseesta sai päinvastaisen käsityksen. — P. S.

* * *

Tällaisten puhvilontoisten kirjotusten lähettämistä toimitukselle ei saisi jättää koskaan viimetinkaan, sillä usein sattuvan tilanahtauden vuoksi ei aina voida kirjotusta julkaista lehdessä samana aamuna kuin se toimitukselle saapuu, eikä sitä kaikesti keritä latoakaan heti, koska on vartomassa paljon muitakin tärkeitä kirjoituksia ,joiden tulee keritä lehteen määrätyllä ajalla. — Toim.

Butte, Mont.

Iudustrialistin 13 p:n numerossa oli kirjoitus, jossa tehtiin selvää S. S. Osaston iltaman menosta. En ollenkaan ihmettelisi jos "kulkuri" (anteeksi, kyllä sinut tunnetaan vaikka koitatkin salanimen takaa pilkistellä) olisi tämän pätkän lähettänyt "Auttajaan" tai "Paimensanomiin". Olenpa varma, että ndustrialisti ei koskaan olisi sitä julkaissut jos olisi tietänyt asian oikean laidan. Asia todellisuudessa on seuraava:

Mainittu puhuja on tunnettu räyhäjä, oman itsepyrkimystensä esiin tuoja — ollut kaikkialla ja jokaisessa liikkeessä mikä on joukkoliikkeen nimeä kantanut ja pikku seikkain tielle noustessa on hän ollut aina valmis mitä kurjemmin parjaten sen jättämään. Siispä kun häntä syytettiin 1917 lakon aikana tekemästään luokkarikoksesta, hän jätti I. W. W. liiton ja on sen jälkeen jokaisessa kanteessa ollut valmis ja tehnyt kaiken voitavansa I. W. W:n parjaamiseksi ja vahingoittamiseksi. Mutta tämä ei oikein tyydyttävästi käynyt laatuun kun ei saanut mielensä mukaan puhetilaisuuksia, eikä häntä kuultu Industrialistinkaan taholta. Hirveä katkeroituminen oli seurauksena. Mutta aukesipa oiva tilaisuus kun perustettiin s. s. osasto, ("kiusallakin, sanoi hän sitä perustettaissa, mutta josta heti huomautettiin silloin että sellaiset sanat pois sillä tässä ainoastaan on periaate kysymyksessä") sillä sen turvissa hän arvioi saa tuoda ulos katkeruutensa täydessä alastomuudessaan, veljes järjestöä ja sen jäsenistöä vastaan. Eräässä kokouksessa hän uhottelikin miten hän kirjoittaa, haukkuu, lyö ja lyö raskaasti. Silloin jo osaston taholta hänelle huomautettiin, että jos hänellä on kaunaa, niin osaston nimessä hän ei tule niitä maksamaan eikä liioin käyttämään järjestön lehtiä minään rakitteluvälineenä. Jos tekee sen, niin tehköön yksilönä, mutta periaatteemme ei ole minkään työväen järjestön tai sen jäsenten rakittelua tarkoittava. No niin, tullaan mainittuun iltamaan osa ohjelmaa oli suoritettu, muunmuassa tervehdyspuhe mainitulta puhujalta, joka oli aivan paikallaan. Sitten hän Jauloi 32 värssyä sepittämänsä I. W. W:n haukkuma veisun. Olisi luullut siinä jo olevan kylliksi, vaan alkuun päästyään täytyi jatkaa. Huolimatta monesta muusta ohjelmanumerosta mikä oli suorittamatta ja kellon käydessä yhtä, hän puhui ja puhui, yleisö kävi levottomaksi ja suuri osa poistui. Entäs sen puheen sisältö sitten. En kiellä missään tapauksessa, etteikö puhujalla ei olisi kirjallista tietoa? Sitä hänellä on enemmän kuin pikku kylässä. No, ettäkö ei sitte voi sitä ulos antaa? Joo! Sitä tulee niin, että toinen sana on jo ehtinyt puoleksi ulos tulemaan, ennenkuin edellinen on ehtinyt päättyä. No, mikä sitte vaivaa? Se, että hänen persoonavihassa ja rakittelu halunsa vie voiton kaikelta tiedolta. Jos tässä tuntikaupalla kestäneessä puheessaan oli 2—3 sanaa asiaa, niin oli sitä vastaamassa 10 sanaa suoranaista I. W. W:n ja sen jäsenten (nimellisestikin) mitä raukkamaisinta haukkumista, kirouksia, hirttotuomioita y. m. Vihdoin "ilman mitään kokouksen pitoa" kuten "KULKURI" sanoo, se mies huusi, että "lopeta jo kun et voi puhua asiaa, ei tämä ole mikään sinun vanhan kalavelkojesi maksupaikka." (Tämän loppuosan tästä lauseesta "Kulkuri" on jättänyt pois sillä sehän jo itsestään olisi selventänyt asiaa.) Silloinkos puhuja, joka oli ollut osaston ensimäinen ja kiivain perustaja, kimpaantui haukkumaan koko osaston, sen jäsenet, koko järjestön ja liikkeen roska- ja rosvojoukoksi. Sanoi olleensa väärässä joukossa ja kielsi heti paikalla siihen yhtymästä. Siis sanoi juuri samaa kuin mitä oli minuutti sitten sanonut I. W. W:stä ja sen jäsenistöstä. Jääköön lukijain itsensä harkittavaksi, kumpi on suurempi syntipukki, sekö joka vallankumousliikkeen nimessä on aina valmis parjaamaan toisia työväen järjestöjä, joittenka me tiedämme periaatteeltaan tähtäävän samaan päämäärään kuin mekin, joskin vielä tänä päivänä joissain taistelutavoissa erkanemme, vaiko se joka ymmärtäen industriaalisen union välttämättömyyden vallankumoustaistelussa ja maltillisen keskustelun yhteisymmärryksen saavuttamiseksi, käski edellisen lopettaa. Ei ole aikaa meillä työläisillä keskenämme otella vaan on aika heittää taisteluhansikas kapitalistien kasvoille. En olisi välittänyt vastata koko sepustukseen, sillä niin lapsellinen se on alusta loppuun saakka, mutta kun ymmärrän että se oli kirjoitettu tarkoituksella vahingoittaa järjestömme toimintaa, niin tahdon sanoa totuuden mikä oli tarkoitus "Kulkurilla" arvostelkaa itse, ellette ole samaa mieltä kanssani. Ensin hän oli valmis hyväksymään mitä raukkamaisimman i. w. w:läisten jyrsimisen ja sitten heidän oman lehtensä kautta viskaa likalähteensä järjestön silmille. Mihin joukkoon nyt ensin menet? Mistä saat palkkasi? — E. L.

Raymond, Wash.

Kuuuisa näytelmäkappale "Etuvartiotaistelu" esitetään ensi sunnuntailtana t.k. 24 p. S. S. Osaston näytämöllä. Silloin kaikin haalille, sillä tilaisuus on harvinaisen arvokas. Iltamasta saadut varat tullaan käyttämään Karjalan Työkommuunin avustamiseksi.

On oikein hauskaa, että Raymondin suomalaiset sopivat yhdessä niin

Rautatiekysymys olisi taaskin "ratkaistava"

Tämän maan rautatiekysymys vaatii taaskin kipeästi "ratkaisua", vaikka se onkin ratkaistu tuon tuostakin viime aikoina. Ensi kerran ratkaistiin se silloin, kun "maailmaa tehtiin turvalliseksi kansanvallalle" ja huomattiin etteivät rautatiet pystyneet kulettamaan tässä työssä tarvittavia "työkaluja". Tämä oli ensimäinen niin sanoaksemme yleinen, virallinen, ratkaisu. Onhan luonnollisesti ollut ratkaisuja ennen sitäkin rautateiden kehityksen kulkiessa tuhansista pienistä rautatieyhtiöistä yhteen ainoaan mahtavaan ja monimutkaiseen rautatiejärjestelmään, joka jättiläisen hämähäkin verkon tavoin ulottuu yli koko maan ja jota hallitsee tuo maailman raivoisin ja raatelevin ja ahnein hämähäkki, keskittynyt rahapääoma, jota — paremman nimen puutteessa — tavallisesti Wall-kaduksi kutsutaan.

Yhdysvaltain rautateiden historia voittaa satakertaisesti villeimpien mielikuvitusten tuottamat rosvoromaanit, eikä tavallisella järjellä varustettu tuon historian lukija voi mitenkään käsittää, miten sellainen peli on ollut mahdollista — ja on vieläkin. Aivan mahdoton ja uskomaton on esimerkiksi Central Pacific rautatien historia. Muuan rosvokopla, jonka johtajan nimi oli Huntington, perusti Central Pacific yhtiön. Rahaa oli koplalla $108,987. Sitä ei käytetty rautatien rakentamiseen eikä muuhun sellaiseen moukkamaiseen menoon, vaan se käytettiin maan pääkaupungissa — lahjuksiin. Tuloksena oli, että hallitus myönsi "avustusta" $86,000,000.00. Rautatie rakennettiin, ja vaikka tässä rakentamisessa mukana olleet "paremmat ihmiset" varastivat huikeita summia rahapääoma-ryhmiä, jotka ovat kietoutuneet toisiinsa lujemmilla siteillä kuin maailmassa vielä milloinkaan on ollut, niin on turhaa puhua neljästä ryhmästä, sillä nämä neljä ryhmää ovat yksi — keskittynyt rahapääoma.

Teoreettisesti ja rautatieyhtiönden kirjojen mukaan on rautateiden osakkeenomistajia 647,000, mutta tämä numero ei merkitse mitään, sillä se on saatu laskemalla yhteen eri rautatieyhtiöiden osakkaiden lukumäärät eikä ole otettu huomioon että sama omistaja omistaa osakkeita useihin yhtiöihin. Ja vieläkin merkityksettömämmäksi tulee tuo lukumäärä, kun ottaa huomioon että on eittämättömästi todistettu että 1 prosentti rautateiden osakkeiden omistajista omistaa 60 prosenttia osakkeista.

Niinkuin jo sanottiin, on rautateiden yhteinen pääoma yli 19 biljoonaa dollaria, mutta enemmän kuin puolet tästä pääomasta on vettä. Se tarkottaa että rautatieyhtiöitä ovat niitä hallitsevat kapitalistit käyttäneet puhtaasti keinottelutarkotuksiin perinpohjaisemmin kuin muita kapitalistisia liikeyrityksiä. Ne ovat imeneet rautateistä kaiken, minkä ovat irti saaneet ja imeneet ne väliin kuiviin, jota on seurannut romahdus. Pääoman vesittäminen on tapahtunut siten, että tavallisesti on pääomaa kohotettu kaksinkertaiseksi ja näin saadut rahat pistetty yksinkertaisesti kontrolloivien kapitalistien taskuihin. Mutta kaksinkertaiseksi pääoman korottaminen ei läheskään aina ole riittänyt, vaan on se korotettu viisitoistakin kertaa suuremmaksi. Tällaista tuli ilmi esimerkiksi, kun valtioiden välisen kaupan komissioni tutki vararikon tehnyttä New York, New Haven & Hartford rautatietä. Komissioni huomasi että kahdeksan vuoden kuluessa oli pääomaa korotettu useita kertoja, yhteensä viisitoista kertaa alkuperäistä suuremmaksi. Ja tämä korotettu pääoma oli solunut muutamien miesten taskuihin ihan suoranaisesti vaikuttamatta parannusta rautatien raha-asioissa lainkaan.

Nyt kuitenkin kun noin vuosi sitten Yhdysvaltain hallitus taaskin "ratkaisi" rautatiekysymyksen ja palautti rautatiet niitä kontrolloiville yksityisille Esch-Cummins lakitekeleen kera, maksoi hallitus vuokraa rautateiden omistajille viisi ja puoli prosenttia tuosta vesitetystä pääomasta — 940,000,000 dollaria vuodessa siltä ajalta, minkä rautatiet olivat hallituksen hoivissa. Jos vuosittain kulutettaisiin tuo summa, niin voitaisiin kymmenessä vuodessa uusia koko maan rautatiejärjestelmä viimeistä ratapölkkyä ja viimeistä asemarakennusten lakaisijan luutaa myöten.

Kyllä se hallitus on ollut "hyvä" rautateille.

Ja se aikoo olla vieläkin parempi.

Kun rautatiet palautettiin vuosi sitten yksityisille omistajilleen, taattiin niiden hyvinvointi monella tavalla. Esch-Cummins laki takasi viiden ja puolen prosentin voiton vesitetylle pääomalle ja sitä paitsi rajotti se suuresti työläisten lakkoutumisoikeutta. Mutta sen lisäksi vielä läpäsi senaatissa Poindexterin laki, joka kokonaan kieltää rautatietyöläisten lakkoutumisen — vieläpä rankaisee ankarasti jo lakosta puhumisenkin! Vielä valtioiden välinen kauppakomissioni korotti kyytimaksuja 20 prosentilla ja rahtimaksuja 40 prosentilla. Ikäänkuin kaupantekijäisiksi sitten laadittiin republikaanipuolueen ohjelmaan pykälä, jossa mitä vakavimmin tuomitaan rautateiden yhteiskunnallistuttaminen, vaikka tällä luonnollisesti tarkotetaan vain hallituksen omistusta rautateihin nähden, ja koska rpublikaanipuolue voitti loistavasti vaaleissa, niin onhan se kansankin tahto, jonka noudattaminen on pyhä ja mieluisa velvollisuus visseissä olosuhteissa, joista tämä on yksi.

Olisi luullut että kaiken tuon perästä rautatiekysymys olisi ratkaistu, jollei nyt ijankaikkisiksi ajoiksi, niin kuitenkin pitkäksi aikaa. Mutta eipäs. Se on jo useamman kuukauden ajan vaatinut "ratkaisua" taaskin, ja kipeämmin kuin koskaan ennen. Rautatiet kuuluvat tuottavan tappiota. Ja tähän tappioon ovat syynä — työläiset. Saavat liian paljon palkkaa ja ovat laiskoja ja huolimattomia eivätkä tottele. Koko maan sanomalehdistö on aivan tulvillaan propagandaa, jossa puhutaan hirveästi yhteisymmärryksestä ja yhteistoiminnasta, mutta jonka tarkotuksena on avustaa rautateitä apureineen murskaamaan rautatietyöläisten järjestöt. Pauhataan että rautateiden omistajien, yleisön ja rautatietyöläisten on ryhdyttävä kiinteään yhteistoimintaan, jotta rautatiet saataisiin pelastetuiksi. Mistä pelastetuiksi? Pelastetuiksi vararikosta, joka niitä tosiaankin uhkaa. Mutta siihen eivät suinkaan ole syynä työläiset, eikä yleisökään, vaan rautateiden omistajat itse, sillä ne nyt taaskin ovat imeneet rautatiet kuiviin.

Rautateiden omistajat ja yleisö alkavat jo olla yhteisymmärryksessä, mutta rautatietyöläiset eivät vain aijo luopua kahdeksan tunnin työpäivästä ja viime vuonna maksetuista palkoista ilman taistelua. Rautatiet ovat ilmottaneet laskevansa palkkoja ja työläiset ovat vedonneet hallituksen asettamaan palkkalautakuntaan, joka tulee alkamaan näiden palkkariitojen käsittelyn tämän kuun 26 päivänä.

Sillä välin ovat rautatiet, paitsi jo mainittua propagandaa, alkaneet muihinkin toimiin asiansa auttamiseksi. Kongressi on jo kokoontunut ylimääräiseen istuntoon ja siltähän voi odottaa paljonkin apua — ovathan rautateiden omistajat siihen tottuneet. Cummins, toinen tuon kuuluisan rautatielain sommittelijoista, on jo luvannut toimia "perinpohjaisen tutkimuksen" koko rautatiekysymykseen nähden sitä seuraavine aputoimenpiteineen, luonnollisesti. Itse presidentinkin kerrotaan vakavasti harkinneen kysymystä. Sitten on näyttämölle astunut uusi "tekijä" — "rautateiden arvopaperien omistajien yhdistys". Se selittää edustavansa rautateiden arvopaperien omistajia, jotka yhteensä omistavat 12 biljoonaa dollaria näissä arvopapereissa. Sangen vakavana ja huolissaan juttelee tämä yhdistys edustajainsa kautta asioista — ei rautateiden omistajien kannalta, vaan rautateiden velkojien kannalta. Tämä onkin niin mainio keksintö, että on kerrassaan ihme ettei sitä ole ennen käytetty. Se on aivan uusi keino syöttää "yleisölle", tuolle "rakkaalle kansalle", pajuköyttä, ja se näyttää käyvän mainiosti. Ei "yleisön" mieleen juolahdakaan aprikoida, ketä nämä "yhdistyksen" jäsenet ovat, mutta jos se aprikoisi, huomaisi se että 60 prosenttia 19 biljoonasta dollarista on suunnilleen 12 biljoonaa dollaria, jonka osakemäärän omistaa 1 prosentti rautateiden osakkeiden omistajien lukumäärästä.

Tällä "yhdistyksellä" on paljon sanomista. M. m. sanoo se että jollei työläisiä saada "yhteisymmärrykseen", niin on edessä vain yksi tie, rautateiden hallitukselle myyminen — jollei nimittäin seurata vielä yhtä neuvoa, jonka "yhdistys" tulee kongressille esittämään. Se on aivan uusi, hirveän monimutkainen ja laaja suunnitelma, jossa on paljon sanoja ja selityksiä ja yksityiskohtaista järjestelemistä, mutta jonka perimmäisenä tarkotuksena on muuttaa rautatiejärjestelmä valtiokapitalistiseksi laitokseksi, jonka mukaan hallitus "avustaisi" rautateiden hoitamista — s. o. ottaisi niiden hoitamisen huolineen ja vastuuvelvollisuuksineen käsiinsä — mutta omistus ja luonnollisestikin huikeat voitot jäisivät nykyisille omistajille.

Rautatietyöläiset ovat jakautuneina kuuteentoista eri järjestöön, jotka aivan viime aikoihin saakka ovat olleet aivan erillään toisistaan. Tosi on että viime aikoina niissä on näkynyt jonkunmoisia yhteenkuulumisen merkkejä, mutta tämä yhteenliittoutuminen on vain ulkonaista. Sisäiseltä rakenteeltaan ovat ne puhtaasti n. k. "craft" unioita, jotka mahdollisesti voivat hädän hetkenä turvautua toisiinsa sitä hetkeä varten, mutta voivat pysyä erillääkin, riippuen se pelkästään siitä, mitä johtajat luulevat uniolleen, ja joissakin tapauksissa itselleen, edullisimmaksi. Komeatahan on sanoa että rautatietyöläisten järjestöihin kuuluu kaksi miljoonaa työläistä, mutta taisteluvälineenä ovat nuo järjestöt heikkoja, jota heikkoutta kapitalistit ovat useamman kuin kerran hyväkseen käyttäneet. Ja vaikka ne nyt ovatkin hollästi liittoutuneet vaatimuksiaan tekemään, niin ei ole kuitenkaan lainkaan varmaa, että edes niistä kaikki tulisivat mukaan, jos lakko syntyisi. Ja jos tulisivatkin, niin olisi kuusitoista päävirastoa, josta tätä lakkoa johdettaisiin, kuusitoista lakkokassaa — toiset lihavia, toiset miltei tyhjät — kuudentoista erilaisia määräyksiä lakkolaisille, lukemattomia sotkuja ja selkkauksia. Erimielisyyksiä ei luonnollisestikaan voitaisi välttää.

Mutta kauhean hälinän ja hämmingin saisi kuitenkin rautatielakko tässä maassa aikaan, jos se syntyisi. Ja jos työläiset, heikosta järjestäytymisestään huolimatta, jaksaisivat jatkaa sitä edes vähänkään aikaa, niin on varmaa että heitä vastaan kohottaisi kapitalismi jokaisen aseen, minkä suinkin voi, välittämättä lainkaan iskujensa seurauksista, jos vain tarkoitus tulee täytetyksi, työläisten järjestöt tuhotuksi.

G.